

DIVADLO POD JEŠTĚDEM UŽ POČTVRTÉ!!

První den letošního JeštěDy-
vadlo je za námi – a odstar-
toval ve velkém stylu. Přináší
nejen workshopy a předsta-
vení, ale taky řadu novinek.
Jednou z nich je nové zázemí
v Naivním divadle.

Výraznou změnou je také
festivalová aplikace. Slou-
ží jako přehledný program
přímo ve vašich kapsách.
Usnadňuje taky výdej jíd-
la a nově umožňuje i online
diskuse bezprostředně po
představeních. Jednoduše tak
můžete svoje dojmy sdílet s
dalšími účastníky. Výsled-
ky hlasování z prvního dne
najdete v tomto čísle zpra-
vodaje i na webu. Přesto ale
nic nenahradí osobní setkání
– společné večerní rozbory
proto zůstávají i nadále důle-
žitou součástí festivalu.
Čtvrtý ročník je v pohybu.
Naskoč a nech se vtáhnout
do proudu divadla, inspirace
a zážitků!

Reflexe

Soubor ze ZUŠ Česká Lípa projevil důmyslnou snahu o výtvarné divadlo. Tvůrci se cíleně vydali složitější cestou, nikoliv k narativnímu divadlu, ale ke komplexnímu využití divadelního jazyka. Akcentovali obraz, hledání symbolů a metafor, možná na úkor zvýraznění důležitých dramatických momentů. Everymanovský příběh pracuje s krásnými metaforami (např. s bublinkami při koupání malého Jana, s cukrovou vatou, jejími proměnami a jejím rozpouštěním, se šlapacím strojem jako božími mlýny). Některé zvolené prostředky se přibližují k hranici popisnosti (kostky) a mohou pochopení tématu spíš komplikovat. Čteme příběh nalezence, který získal řízením osudu otce, zázemí, ženu, ale také prošel sérií ztrát jistot, blízkých bytostí a zemřel v zapomnění a bídě. Vnímali jsme osudovost, všednost života v dobrém i ve zlém, křehkost osudu i nemožnost ho ve větší míře ovlivnit.

Podpoření jasnějšího vyznění tématu by pomohl přesný výklad postav s věnci na hlavách (pro někoho sudičky, pro někoho nebešťané ovládající osud), které asociovaly řecké bohy pohrávající si s figurkami lidí. Jejich herecké ztvárnění mohlo na rozdíl od Janova příběhu využít výrazněji jinou stylizaci, aby nezaniklo, že jsou vlastně konstruktéry Janova života. Permanentní zvukový plán zahlucoval divákovi

pozornost a minimálně využíval humorný potenciál (Nemohla by se třeba meditativní nebeská flétna v okamžiku stvoření stáda ovcí změnit v rošťáckou fujaru?). Zejména v křehkých momentech by divák uvítal jen obraz a ticho.

Oceněníhodné je zaměření na práci s loutkou, výtvarně i funkčně poutavou. Je patrné, že loutkoherectví má zatím své limity (ne vždy zvládnuté pohyby, rovnoměrné oživení končetin, skupinové vedení, loutka ve vzduch atp.), je ale zjevná citlivost tvůrců k tomuto typu divadelního vyjádření, které má možnost dále růst. Pro udržení divácké pozornosti by prospěla podrobnější práce s temporytmem, scény příliš tempově nekontrastují, celek vyznívá monotónně. Soubor netrpí nedostatkem smyslu pro humor, v souvislosti se zjevnou úctou k zobrazovanému tématu ale bylo humoru málo, působil plaše.

Soubor rozhodně nepůsobil začátečnický, ba naopak. Sledovali jsme inscenaci poučenou, představenou sympatickým sehraným týmem, který si zvolil náročné téma obyčejného lidského života a nevypočitatelnosti osudu, k němuž přistoupil se vši vážností, citlivě a zanechal v divácích baladický, silně vizuální zážitek.

Reflexe

Evidentní předností této inscenace je výzkumný proces zjevný na pozadí tvaru. Mladí tvůrci se věnovali studiu velkého množství historických materiálů, dělali rozhovory s pamětníky a nastřádáním sumu informací transformovali do autentického divadelního tvaru respektujícího možnosti souboru. Dramaturgická cesta musela být náročná tvář v tvář konkrétním osudům konkrétních lidí z Liberecka. Zcela zjevně všem zapojeným záleželo na tom, aby látku zpracovali se vši vážností a s úctou. Pro festivalového diváka se inscenace možná pohybovala na hranici těch nejznámějších historických milníků a skutečností, těch nejobvyklejších ukázek historického materiálu, ale cílový divák inscenace je jiný. Zvolené úryvky textů (např. dopis Milady Horákové), rozhlasových relací (např. příjezd okupačních vojsk v roce 1968) atp. nejsou běžným žákům základních a středních škol notoricky známé. Festivalové publikum ale mohlo právem očekávat zpodobnění konkrétních osudů na pozadí dobových reálií. Osobní vklad ka-

ždého jednotlivého člena souboru do tvorby je však viditelný a sympatický. Princip dětské hry v podobě rozpočítadla byl velmi šťastně zvolený. Dětská hra se stává postupně hrou krutou až děsivou a těžištěm výpovědi není to, co se vypráví, ale jak. Vzniká spíše performance situovaná do výtvarného ateliéru a celek evoku-

je české dějiny jako tvorbu, při které se občas obraz nepovede nebo není dokončen nebo se průběžně přetváří až vznikne karikatura. Onen výtvarný plán v pozadí celého příběhu mohl pracovat s jednotlivými symboly důsledněji, hra, která kolem malby vznikala mohla být intenzivnější, ostatně i rozpočítadlo se mohlo repetitivně vracet a prostupovat celek, gradovat. Herní princip souboru posloužil, aby nebylo nutné hrát realisticky, nabízel možnost civilního herectví nebo vhodné stylizace, přesto při vytváření vztahů mezi konkrétními postavami by bylo jemnější herecké dovednosti zapotřebí. Vztahy působily málo propracovaně, někdy málo věrohodně, po čemž by právě u takto zvolené látky divák mohl toužit.

Soubor má viditelný herecký potenciál, jde o sehranou skupinu, jejíž jednotliví členové by mohli být ještě více využiti. Odvaha k většímu divadelnímu gestu by zcela jistě přispěla k tomu, že by z celku vyzněl postoj mladých lidí dnešní doby k zvoleným historickým událostem, jejich aktuálnosti a paralelám, které mohou v dnešní době vnímat. Byla by zjevnější i perspektiva, z níž se vypráví - jde o příběhy, jaké byly, nebo o příběhy, jak je čtou a vnímají dnešní teenageři? Už teď se těšíme na další inscenaci.

“I naše historie je jako obraz, který nikdy nestihneme domalovat”

Barvy, světla i množství rekvizit. To prý diváky zaujalo nejvíc. Podle nich šlo o neotřelý způsob přiblížení minulosti bez „suchého“ převyprávění. S tím ale nesouhlasila porotkyně Jitka Šotkovská: “Mně tam chybí, jak se na to díváte vy, mladí lidé dnes. Máte tam apel na diváka v tom psaném poselství, ale co váš postoj?”

Diváci oceňovali srozumitelný vývoj postavy Václava. Zazněla ale i nejistota kolem postavy malířky a jejího významu. Soubor na to reagoval vysvětlením, že postava malířky měla původně fungovat jako abstraktní prvek, později se ale propojila s postavou Václava, a to divákům přišlo matoucí.

Tvůrci přiblížili i vznik inscenace. Vycházeli z rozhovorů s pamětníky, jejichž příběhy pak přetvořili do scénické podoby. Jitka Šotkovská souboru vytkla, že příběh příliš zobecnili a neponechali v něm konkrétní životy pamětníků.

Porotce Petr Váša ocenil výrazný posun souboru od loňska. Vychválil taky vydařený pokus smazat pomyslnou bariéru mezi hercem a divákem. “Díky nenásilnému vyprávění jste nás o něčem poučovali, ale nebyli jste nad námi povýšení,” říká Váša.

Divákům se taky líbilo, že scéna byla po celou dobu světlá, přestože historie naší země vždycky úplně světlá nebyla.

Co jsme se dozvěděli z rozhovoru se souborem?

Divadelní ateliér Paměť národa Severní Čechy ve svém představení „Cesta ke svobodě“ pracoval s tématem utlačování svobody jak jedince, tak celého státu. Jelikož při celém tvůrčím procesu vždy pracují s pamětníky a jejich zpověďmi, vydala jsem se jich zeptat, jaké dojmy na nich zanechávají slova živé historie.

Soubor se shodl na tom, že šokující pro ně tentokrát bylo, jakým způsobem tázaní pamětníci hovořili o svých traumatických zážitcích. Ať už mluvili o smrtích a vraždách jim cizích či blízkých osob, vyjadřovali jistou lhostejnost k emotivnosti události. Byli sdílní a bylo znát, že jsou rádi, že je někdo poslouchá a chce poznat jejich pravdu.

„Měli bychom mít pochopení například pro uprchlíky, protože naše svoboda téže není zaručená. Ve škole se sice učíme data událostí, ale diskuse s lidmi, kteří danou dobu zažili, ukazují skutečný dopad na obyčejné lidi a malé lidské příběhy, které tak často opomíjíme,“ uvedli Ondra a Barča ze souboru.

Na odlehčení jsem se nakonec ptala na klíčovou techniku projevu. V představení pracovali s barvou a velkými plátny. Jeden z pamětníků zpovídáných pro jejich inscenaci byl totiž malíř. „Umění je i přes cenzuru stále odraz společnosti,“ odpověděli.

psala Karolína lašáková

Jaké slovo s tematikou svobody ve vás nyní rezonuje?/Jakie słowo związane z wolnością teraz w Tobie rezonuje?

psala Ester Kuzmová

Reflexe

Soubor působil jako jeden úžasně propojený organismus, který staví na skupinové dynamice, výrazném nacítní jeden na druhého. Zejména dívčí kolektiv v nemocničních košilích působil i vizuálně až hypnoticky, herecká stylizace napomáhala nasvítit všechny herečky jako rovnocenně herecky disponované. Hlavní postava dívky, která oslaví své narozeniny, byla zvládnutá s mimořádnou hereckou bravurou.

Bylo ale dostatečně zjevné, o čem se hraje? Tato otázka nevyvstává jen kvůli jazykové bariéře. Opravdu není zcela jasné, co je hlavní téma. Jde o touhu vymanit se z života uvnitř, dostat se ven a prožít? Nebo jde o vykreslení nějaké metaforicky vyjádřené osobní trýzně, kterou je potřeba zdolat? Jde o důkaz, že člověk bude neustále hledat

cestu ven, aby zjišťoval, že to bylo marné? Celek působí jako expozice k nějakému mnohem většímu příběhu, který byl dořečen jen ve zkratce. Divák má právem pocit, že mělo ještě něco nastat.

Obrovský potenciál v oblasti tance a zpěvu mohl být ještě více využit. Naopak mluvené pasáže usilující o realistický typ herectví sklouzávaly k malé míře autenticity, dokonce místy k patosu, který byl nejzjevnější v závěru, kdy starší ze dvou pečovatelů v podstatě slovně zopakuje, co bylo metaforicky vyjádřeno v předchozí silné herecké akci.

Inscenace svou výraznou vizualitou, skupinovou dynamikou a působivostí taneční, pohybové, pěvecké a chórické složky bude jistě patřit k zapamatovatelným zážitkům této přehlídky.

„Zpěv a pohyb zní a vypadají skvěle, ale chtěla bych je vidět více!“

Porotkyně Agnieszka Włoch chválila skupinu za jejich skvělou energii. Řekla, že jejich silnou stránkou je zpěv a pohyb, kterého podle ní bylo málo. Chyběla jí hudba, jemné nástroje, protože ve hře převažovaly slova a texty. Také uvedla, že by herci měli pracovat na postupném budování postav a více zdůrazňovat jejich charakter. Také navrhla změnu závěru, aby divákům zanechala větší a otevřenější prostor pro interpretaci.

Marek Kościółek se však s paní Agnieszkou shoduje na energii skupiny. Podobala se mu pohybová část, ale podle něj bylo toho málo. Všiml si, že je potřeba opravit divadelní dílnu. Všiml si, že herci, kteří v daném okamžiku hráli na pozadí, občas na chvíli vystoupili ze své role a tím rozptýlili pozornost diváků.

Porotci jednomyslně konstatovali, že téma duševního zdraví je obtížné a bylo prezentováno příliš stereotypně a karikaturálně, ale jak skupina, tak představení mají obrovský potenciál, ale vyžaduje to více práce a hlubší ponoření do tématu.

psala Alicja Mleczarek

Jaké je slovo, které ve vás nyní rezonuje?/Jakie słowo teraz w Tobie rezonuje?

Měl bych ti pomoci. Ale dokážu to? A chci vůbec?

Myšlenka na představení „Ti, kterým je dovoleno více“ se objevila v souboru Art`Ery už před rokem, ale uskutečnili ho až letos. Měli možnost zahrát si tento kus poprvé právě dnes na festivalu.

Hráči, kteří ztělesňovali osoby s traumatem, chtěli ukázat, že osoby, které potřebují pomoc, jsou mezi námi a my jim ji neumíme nebo nechceme poskytnout. Objevuje se také prvek dominování zla nad empatií, která je v dnešní době nesmírně důležitá a potřebná.

Art`Ery čerpaly inspiraci z věcí, které vidí každý den, a také z vlastních zkušeností nebo zkušeností svých blízkých. Skupina byla spokojená s celým představením. Také vzpomínali, že se na jevišti našli a že nebylo snadné se vtělit do postav, které si vybrali. Dodali také, že byli hrdí na to, jak se jim to podařilo, zejména proto, že téma, kterého se ujali, nebylo snadné.

Tanec je neoddělitelnou a pro skupinu důležitou součástí, která se objevuje i v tomto představení. Součástí umění byla také hudební doprovodná složka v podobě zpěvu. Právě to diváci nejvíce chválili. Další věcí, která se divákům líbila, byla energie skupiny.

psala Wiktoria Równanek

Reflexe

Soubor zaujal svým žánrově pestrým, ale přesto kompozičně čistým tvarem, který lze označit za naivní absurdní divadlo. Tvar pro šest hereček složený z šesti samostatných etud o strachu až diagnóze každé jedné postavy zarámovaný situací v čekárně na psychiatrii měl sympatickou energii. Publikum bylo osloveno jemnou oscilací mezi vážnými problémy, které se mohou týkat každého z nás, a humornou nadsázkou a smyslem pro hru a rozvíjení absurdních nápadů. Stínohra poskytovala jednotící princip velmi pestré žánrové škále jednotlivých pruhledů do nitra strachu každé postavy - viděli jsme storytelling, groteskní horor, pohybovou črtu atp. Rizikem takové kompozice je přirozeně to, že zkušený divák už v začátku pochopí, že princip se při šesti herečkách bude opakovat šestkrát a pozornost může od určitého momentu padat. Pomohla by přesnější a koncentrovanější práce se

stínohrou, která je ale v jistých ohledech překvapivě důmyslná (krmení rybiček ocenili všichni diváci), zkrácení některých stínoher ve prospěch divadelního sdělování (i když čteme touhu po férovosti v herecké ploše pro každou herečku), práce s gradací. Velmi příznivě působil zvukový plán inscenace, looper jako osudový motiv lidských dějin - ale sympatická práce s looperem by mohla být odvážnější a na jevišti přiznaná, viditelná.

Kvalitou inscenace byly i jemné přechody mezi jednotlivými příběhy a rámcovou situací. Kompletní opakování úvodní situace v závěru přineslo příjemné postupné odhalování detailů v původně nesrozumitelné scéně. Soubor zkrátka pracuje na velmi solidní úrovni divadelní poučenosti, dobře odhaduje své síly a staví si jednotlivé úkoly v rámci inscenace tak, že mohou i s tímto kusem ještě nějakou dobu růst.

“V závěrečné scéně jsem doufala, že to budete hrát celé znovu!”

Co se to tu pořád opakuje? Jasně, to je přece looper. Diváci měli radost, že mohli vidět, jak celkový zvuk vzniká přímo na místě. Oceňovali taky proměny světla i dynamiku emocí, od tíživých momentů po odlehčené scény. Někteří vyzdvihovali, že se mohli vcítit do jednotlivých postav.

Soubor přiblížil, jak inscenace vznikala: “Každá členka na zkoušce popsala svůj největší strach a napsala si k němu monolog. Pak jsme ty strachy vyhnali do hyperboly,” říká vedoucí souboru Anna Tretiaková. Kvůli nedostatku společných zkoušek, kde se členky sešly v plném počtu, finální tvar vznikl až těsně před festivalovou premiérou, což se propsalo i do motivu „čekárny“ a neustálosti.

Jitka Šotkovská upozornila, že struktura monologů je brzy čitelná: “U druhé scény se strachem už vím, že přijdou další čtyři. To je dost riskantní a ubírá to na překvapení.” Zároveň ale ocenila, že se inscenaci daří udržet diváckou pozornost a nemá pocit, že by jí strasti postav zatěžovaly.

Porotce Petr Váša ocenil energii a autenticitu. Pochválil i schopnost kombinovat grotesku s tísnivými momenty, ačkoli to podle souboru nebylo cílem. Vyzdvihl také práci s looperem jako silný motiv strachu.

psala Karolína Lašáková

Rozhovor s Delfínky zas tak smrtící nebyl, co jsme zjistili?

Soubor Smrtící Delfinci vznikl na jedné ZUŠ v Praze postupným prolínáním různých souborů. V nynějším, výhradně dívčím složení hraje již třetím rokem, dvě slečny se přidaly přibližně před rokem.

Na Ještědyvadle jsme mohli vidět jejich představení Neustá(lost). Inspiraci si soubor vzal z divadelní hry Tik Tik, která se odehrává v jakési čekárně. Protože nechtěl představení jen okopírovat, vložil do hry strachy. Každá postava má jiný, schválně velmi přehnaný. Inscenace hojně využívá práci se stínohrou. U té slečny přiznaly komplikace při využití v nezvyklém prostoru Naivního divadla. V ZUŠ měly stínohru i třikrát menší a na vyzkoušení na festivalu dostaly jen asi hodinu. Zjistily tak několik výhod i nevýhod nového prostoru. Mezi výhody patřilo například krásné vykreslení postavy Podivína a nebylo potřeba jako v ZUŠ stát na židlích, což zjednodušilo práci se zobrazováním postav. Nevýhodou se zdál fakt, že kvůli osvětlení zdola bylo vidět, když vleže na zemi chtěly zůstat schované.

Soubor přiznal, že celou přípravu vedl velmi “freestylově”. Generálka se konala v úterý a předtím proběhly tak tři zkoušky. I proto členky velmi potěšila chvála, kterou za představení dostaly.

psala Markéta Pažoutová

Reflexe

Soubor představil autorskou inscenaci z pera jedné z mladých hereček. Z celku byla zjevná touha sdělit téma, za kterým si všichni tvůrci stáli. Bylo jejich, což se projevovalo velkou soustředěností, místy možná zatěžkaností, ale úcta k látce je velmi sympatická.

Jak jsme ale četli příběh? Nedostali jsme divadelně jasné znaky k rozklíčování toho, co se vlastně stalo. V postavách se střídali herci méně či více zřejmě, poměrně dlouho mohlo divákům trvat pochopení vztahů mezi dívkami hrajícími Leu – byla to stále jedna Lea nebo její různá já? V některých situacích byly na scéně Ley dvě a dokonce v interakci, někdy byly dvě v paralelně stavěných obrazech (dva plány na jedné scéně). Ať už divák četl toto zmnožení jako podoby jedné dívky, nebo přítomnost jejího alter ega či strážného anděla na scéně, sdělení, že směřujeme k tragickému konci dívky, bylo jasné. Otázky, které inscenace otevřela, zůstaly spíš nastolené než zodpovězené, což divákům dopřává interpretační svobodu, někdo by ale mohl chtít přesnější návod, jak příběh číst.

Sledovali jsme vědomou práci s kompozicí, jako by se jednalo o jedno hudební dílo pracující s variacemi, repetitivností, refrénovitostí, voiceovery, iluzí notace pro varhany, kdy v jednu chvíli čteme part pro pravou ruku, levou ruku a případně i nohy... Kompozici napomáhá vědomá práce se světlem. Soubor se nebál jít vstříc tématu křehlosti náctileté duše a k

tomu využít jistou dávku sentimentu až patosu, čímž se žánrově nejvíce přiblížil středoškolskému melodramatu.

To všechno dohromady ukázalo velký potenciál souboru, který však z divadelního hlediska nebyl dostatečně zúročen. Příchody a odchody herců na scénu a ze scény se odehrávají ve stále stejném tempu i energii, která (možná pod vlivem úcty k tématu) působí zatěžkaně. Občerstvující jsou dynamická místa jako variace na Viktorův životopis. Ovšem právě tato svěží expozice Viktorovy osoby až příliš akcentovala postavu, jež poté neměla být v centru divácké pozornosti a byl to jeden z prvků, který divák potěšil, ale fokusoval nesprávnou stopu při čtení tématu. Inscenace vzbudila živou debatu, jedni ji přijali jako silné sdělení, které velmi odvážně zvolilo práci s klišé červené růže na jevišti a postupného odhazování nánosů zaužívané symboliky, jiní si všímali limitů divadelního jazyka, který nepřesnostmi často sváděl na scesti a metaforami spíše zamlžoval možnost porozumění situaci dívky, která se hlouběji a hlouběji propadá do pocitu osamění a nemožnosti porozumění s okolním světem.

Nejsympatičtější na včerejším představení byla zřetelná tvůrčí touha souboru mluvit o důležitých věcech, ujmout se tématu zcela samostatně po všech stránkách. Už teď je jejich tvorba pozoruhodná a příslib do budoucna vysloveně lákavý.

Růži můžeš uchopit dobře a je krásná. Chytneš-li jí špatně, popíchá tě

Jak moc můžou vztahy bodat jako trny růže. A jak poznáme, že přináší něco krásného. A je právě růže v inscenaci Doznání růží symbolem důvěry, lásky nebo pravdy? Diskuse o inscenaci byla košatá. Zatímco někomu vyhovovala volnost, díky které si za růži i jednotlivé scény mohl dosazovat vlastní témata, jiní měli spoustu otázek. A právě to je podle souboru to zajímavé a přínosné.

Dlouhou dobu se diskuse zdržela u závěru inscenace. Hlavní hrdinka umírá a růže jí další postavy kladou na hrob. Proč ale chlapci najednou růže zvadla? „Vždycky tam pro ní byl. Teď umřela a on se rozvádá nad jejím vzhledem. Přišel o její tělo, nikoliv o tu dívku,” vysvětlila členka souboru. Právě moment, kdy si chlapec uvědomí, že ho dívka lákala fyzicky, byl pro některé diváky hůř uchopitelný.

Porota i diváci se taky zastavili u určité rytmičnosti inscenace. Například jedna z úvodních scén, ve které chlapec vzpomíná na minulost, byla pro mnohé poutavá. Porotce Petr Váša například divácký zážitek přirovnal k hudební skladbě. Nacházel rytmičnost, dua, tria i určitý refrén. Vít Malota zase obdivoval odvahu, divadelně ztvárnit téma, které může být pro mladou generaci velmi náročné.

psala Kateřina Kubíčková

A jaké jablečné informace jsme zjistili?

Dnešní den plný divadelních představení jsme zakončili premiérou hry Doznání růží od souboru Granátový japko. Tento soubor vznikl teprve minulý rok, a proto byly pro festival úplnou novinkou. Nespojuje je pouze kamarádství, ale také chuť hrát divadlo. Vedoucí tohoto souboru je středoškolská studentka Kristýna Máslová, jež je zároveň autorkou této inscenace. Jejím nápadem a kreativitou jsem byla ohromena nejen já, ale i samotný soubor, poté co poprvé viděl scénář.

Svou inspiraci čerpala z vlastního života, a také například z hudby, kterou poslouchala. Jedním z motivů byly vztahy a situace, do kterých se může dostat kdokoliv z nás. Hlavní rekvizitou na pódiu byly, jak už může název napovídat, živé růže, kterých si sebou dnes soubor přivezl dohromady patnáct.

I přes nervozitu, byli herci se svým výkonem spokojeni. Scéna s kotníky, která původně nepatřila mezi nejoblíbenější, nakonec přirostla k srdci a stala se zákulisním vtipem celého souboru. Jednou ze zajímavostí, kterou herci zmínili, byly změny ve složení souboru. Finální tým se vytvořil teprve před šesti dny. I přes to se stihla hra nazkoušet a nakonec i zahrát.

psala Kateřina Kolouchová

“Nádech, dva, tři, čtyři, výdech, dva, tři, čtyři...”

workshop Dech jako struktura pohybu Aničky Benhákové

Hlavní důraz tohoto workshopu byl na dech a pohyb, vzájemné nacítění a práci s vlastním tělem. Hned po začátku se účastníci měli za úkol zklidnit. Proto si vyzkoušeli tkzvané čtvercové dýchání do kruhu. To znamená, že nádech plynul nosem na čtyři doby s rukama směrem nahoru, výdech plynul ústy s rukama směrem dolů. Už v této fázi dech doprovázel pohyb. To se postupně zintenzivňovalo.

Další z aktivit se zaměřovala na „luk a šíp“. úkolem bylo s imaginárním natahováním luku udělat velký nádech. Cílem ale bylo u toho zatnout svaly a vytvořit v těle napětí. Při výstřelu všichni vydechli a rozešli se do prostoru. Imaginárním šípem předali štafetu dalšímu účastníkovi. Ten pokračoval v aktivitě.

Silným momentem byla aktivita ve dvojicích, při které měli účastníci za úkol tančit a hýbat se s bílým listem papíru. Někteří o papír „bojovali“, jiní si ho naopak předávali s lehkostí. Jedna z účastnic dokonce sdílela, že v tom vnímala i náznak hravého svádění. Někde vznikaly jemné, téměř profesionální variace, jinde byl pohyb dravější, napjatější. V jiných dvojicích se objevoval motiv vlastnictví nebo „krádeže“, který ale působil spíš hravě než konfliktně.

Dvojice se v průběhu workshopu střídaly, což účastníkům umožnilo zažít různé dynamiky a lépe se naladit na odlišné typy partnerů. Důležitou roli hrála taky hudba – od rytmických, téměř „městských“ zvuků až po jemnější, atmosférické skladby, které výrazně ovlivňovaly celou aktivitu.

Workshopu se zúčastnilo patnáct mladých lidí, kteří mě hodně překvapili svou pohybovou jistotou. Mísy působili téměř jako profesionální tanečníci – dokázali pohotově reagovat na prostor, navazovat na sebe a přirozeně rozvíjet vznikající situace. Někdy se u toho smáli, jindy překonávali vlastní nejistotu, ale vždy bylo patrné, že si navzájem naslouchají a dávají si prostor.

Jak poznamenala lektorka: „Viděla jsem, že jste společně sdíleli péči o ten papír – a vlastně i o to sdílení samotné.“

Nedílnou součástí workshopu byla také reflexe, která probíhala po každé aktivitě. Účastníci sdíleli své dojmy, pocity i momenty, kdy museli vystoupit ze své komfortní zóny. Právě tahle otevřenost pak umožnila vracet se k jednotlivým cvičením znovu – pokaždé s trochu jiným prožitkem a novým porozuměním.

Závěrečná reflexe byla velmi důležitá a přínosná. Účastníci si sdíleli, co pro ně bylo významné, jak se v tom cítili a co jim workshop celkově dal. Zaujala mě věta jedné účastnice: „Moc se mi líbilo, že díky tanci můžu ventilovat svoje emoce a vyjádřit se, jen se musím naučit pořádně dýchat.“ Bylo vidět, že si všichni kromě namožených svalů odnesli mnoho nových zkušeností, které ve své divadelní cestě určitě mnohokrát využijí!

psala Karolína Lašáková

Momenty, kdy mapa přestává být pouhým návodem k orientaci

workshop Mapování Berty Doubkové

Každý z nás má v životě místa, která ho do velké míry ovlivňují. Místa, ke kterým má vztah nebo vzpomínky. V hlavě si tak často tvoříme vlastní osobní krajiny. Na workshopu scénografky Berty Doubkové si účastníci mohli své krajiny zaznamenat do map. Řeky, silnice nebo třeba lesy doplnily i další osobní předměty. Někdy je dokonce zcela nahradily. Právě o tom ale podle lektorky mapy jsou – graficky znázornit vlastní fantazie.

Karton, nůžky a především barevné spreje. Někdo se vydal cestou budov. Jaká barva se vám vybaví, když si představíte vztahy s vašimi sousedy? Máte? A teď si představte půdorysy jejich domů, které mají přesně takovou barvu. A vedle nich je váš dům. To je jedna z map, kterou se na čtvrtčním workshopu podařilo vytvořit.

Možností ale bylo mnohem víc. Mapy mohly nabývat i téměř historické podoby – někdo se pustil do zpracování bitevního pole. Jiní účastníci naopak pracovali s velmi osobní rovinou. Mapa se tak mohla stát vzpomínkou na konkrétní čas i místo.

Jedna z účastnic například vytvořila mapu pokoje ve Španělsku, kde bydlela se sestřenicí. Nešlo ale o detailní zachycení reality – právě naopak. Podle lektorky nejsou detaily ani žádoucí, a navíc je ani šablona neumožňuje. Dívka proto pracovala s jednoduchým plánkem. Modré plochy označovaly prostor zaplněný nábytkem, bílé pak volné místo. Proč právě modrá? Může evokovat vzpomínku na Španělsko, na moře, na barvu, která se s tímto místem pojí. A proč je volný prostor bílý? Je to náhoda, nebo podvědomé rozhodnutí? Právě takové otázky mapa otevírá – a často na ně ani není potřeba hledat jednoznačné odpovědi.

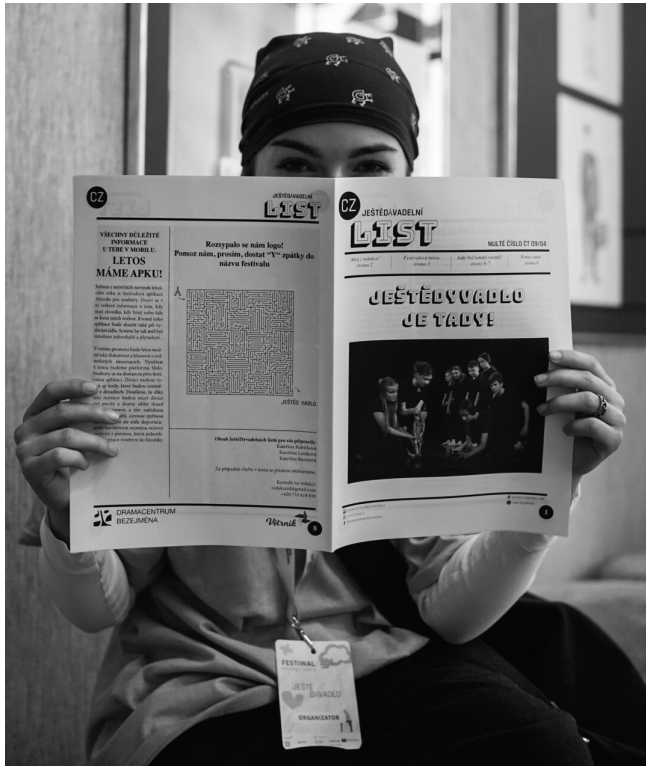
Mapa může být ale taky myšlenková. Třeba o festivalu. Kde všude se bude odehrávat? Co se na něm bude dít? A jakou může mít festival barvu? Takové otázky si položila další z účastnic. Každá z map byla velmi osobitá, originální a hrála nejrůznějšími motivy. Byly hravé a především velmi kreativní.

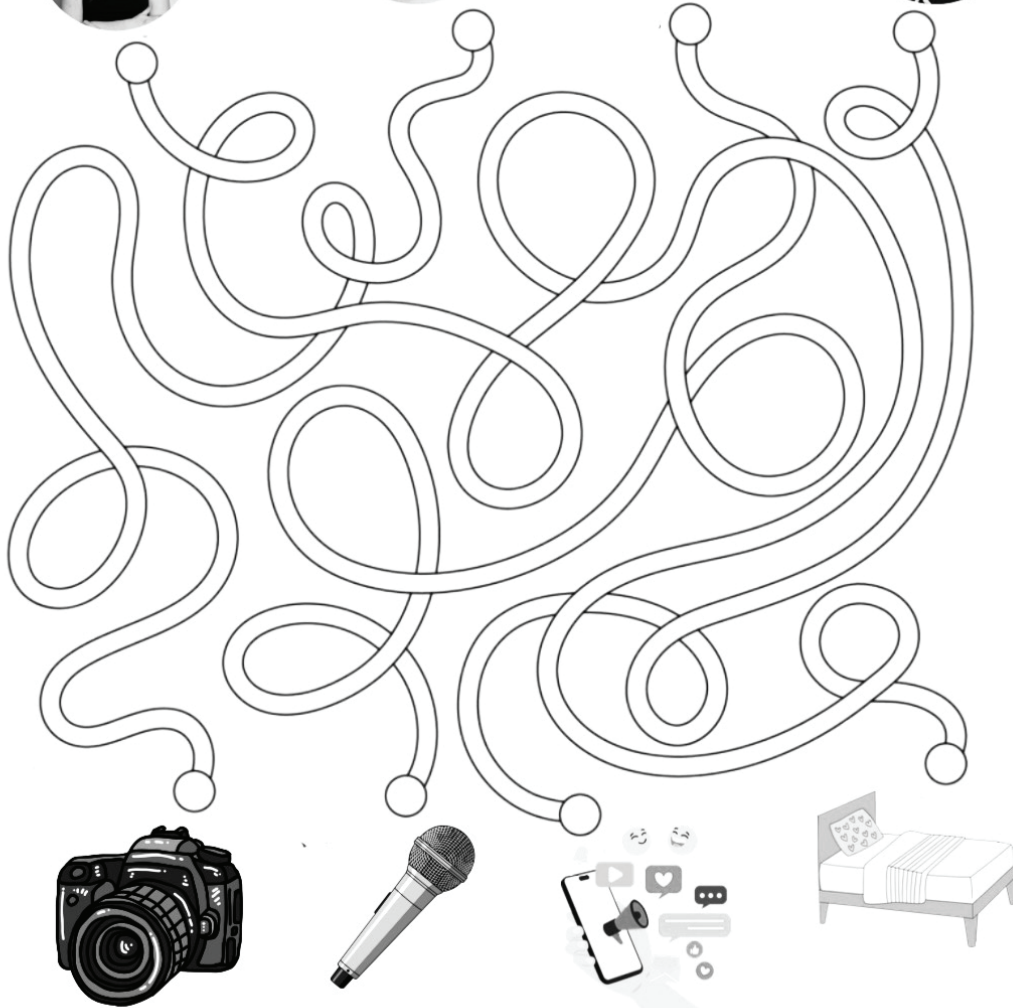
Zajímavý byl ale i samotný proces. Na začátku workshopu lektorka vysvětlila, co všechno může být mapou. Postupně se tak otevřel prostor pro vlastní interpretaci. Účastníci pak začali přemýšlet nad svými návrhy, hledali témata, která jsou jim blízká, a následně vytvářeli šablony. Se spreji pracovali venku, kde mohli experimentovat nejen s barvou, ale i s její intenzitou. Každý otisk byl trochu jiný, každá vrstva přidávala mapě další význam.

A právě v tom spočívala síla celého workshopu. Nešlo jen o výsledné mapy, ale o cestu k nim. O proces hledání, rozhodování a objevování. O momenty, kdy mapa přestává být pouhým návodem k orientaci – a stává se osobním příběhem.

psala Kateřina Kubíčková

Očima Filipa

KDO VÁM PŘIPRAVIL DNEŠNÍ ČÍSLO?

No přece my, vaše festivalová redakce! Jak už jste si mohli přečíst v nul-tém čísle, letos se k nám přidaly nové posily, tři slečny z Česka - Markét, Ester a Káťa, a taky tři slečny z Polska - Ada, Wika a Ala. Vydali jsme se podívat na čtvrtěční představení i některé workshopy a zjistili jsme pro vás, co se tam odehrávalo. Nebojte, další dny to bude úplně stejně. Teď, když tento text čtete, už makáme na dalším čísle festivalového zpravodaje. A jak se na něj těšíte?

Budeme moc rády, když nám poskytnete zpětnou vazbu. Klidně nás zastavte na chodbě, venku nebo přijďte dopoledne k nám do redakce v prvním patře v Paláci. Pomůže nám každý názor, zda se vám listy líbí, něco vám v nich chybí nebo jste s něčím nespokojeni. Rádi se díky tomu posuneme a naši práci ještě vylepšíme. Děkujeme, že náš zpravodaj čtete!

XOXO, vaše redakce!

Editorky: Kája, Kači, Káťa

Redaktorky: Wika, Ada, Ala, Káťa, Markét, Ester

Reflexe inscenací vznikají na základě zhlédnutých představení, vyslechnuté debaty lektorského sboru a vlastních poznámek a zážitků z viděného metodicko-komické dvojice Gabriely Zelené Sittové a Kateřiny Žarníkové. (Formulační perly z diskuse lektorského sboru jsme se pokusily zachovat v původním znění, protože s nimi souzníme. A lektorskému sboru tímto děkujeme.)

FOTO: Ivo Mičkal

Za případné chyby v textu se předem omlouváme.

Kontakt na redakci:
redakcejd@gmail.com
+420 733 618 810